

Český telekomunikační úřad

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9

poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

TOTO ROZHODNUTÍ NABYLO PRÁVNÍ

MOCI dne 2.9.2019 a je

VYKONATELNÉ dne 18.9.2019

Český telekomunikační úřad

Odbor přezkoumávání rozhodnutí

Dne 23.9.2019 lcu

Praha 29-08-2019

Čj. ČTÚ-61 086/2018-603

Na základě rozkladu, který podala dne 30. 8. 2018 Česká pošta, s. p., IČO 471 14 983, se sídlem Politických vězňů 909/4, 225 99 Praha 1, dle § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro východočeskou oblast, ze dne 14. 8. 2018, čj. ČTÚ-14 179/2016-636/XV. vyř. – Víl, ve věci námítky proti vyřízení reklamace vad poskytované poštovní služby „Balík Do ruky“, u zásilky číslo DR0138656482X, podané k poštovní přepravě dne 30. 12. 2015, kterou podal pan [REDAKCE]

(dále jen „navrhovatel“), proti České poště, s. p. (dále jen „odpůrce“), vydávám podle ustanovení § 3 odst. 1 a § 108 odst. 2 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a podle ustanovení § 36a odst. 5 a § 6a zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poštovních službách“), a po projednání v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, toto

rozhodnutí:

- I. Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu se napadený výrok II. rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro východočeskou oblast, ze dne 14. 8. 2018, čj. ČTÚ-14 179/2016-636/XV. vyř. – Víl, mění tak, že nově zní:
 - i. „Odpůrce je povinen podle § 6a odst. 2 zákona o poštovních službách uhradit navrhovateli náhradu škody ve výši 7 501 Kč za ztracený obsah poštovní zásilky č. DR0138656482X, a to do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.“

- ii. „Zbylé části nároku navrhovatele ve smyslu § 6a odst. 2 zákona o poštovních službách na náhradu škody ve výši 499 Kč z titulu ztráty poštovní zásilky č. DR0138656482X se nevyhovuje.“
- II. Podle ustanovení § 90 odst. 5 věty druhé správního řádu se rozklad zamítá a napadené výroky I. a III. rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro východočeskou oblast, ze dne 14. 8. 2018, čj. ČTÚ-14 179/2016-636/XV. vyř. – Víl, se potvrzují.
- III. Žádnému z účastníků řízení se nepřiznává náhrada nákladů řízení o rozkladu.

Odůvodnění:

Dne 14. 8. 2018 vydal Český telekomunikační úřad, odbor pro východočeskou oblast (dále jen „správní orgán I. stupně“) v rámci nového projednání věci¹ **rozhodnutí čj. ČTÚ-14 179/2016-636/XV. vyř. – Víl** (dále též „*napadené rozhodnutí*“), jehož výrokem I. námitce proti vyřízení reklamace vad poskytované poštovní služby podle § 6a odst. 1 zákona o poštovních službách vyhověl. Rozhodl, že reklamace týkající se poštovní zásilky s podacím číslem DR0138656482X nebyla odpůrcem vyřízena řádně. Výrokem II. zavázal odpůrce ve smyslu § 6a odst. 2 zákona o poštovních službách povinností uhradit navrhovateli náhradu škody ve výši 7 501 Kč z důvodu ztráty zásilky. Výrokem III. rozhodl, že odpůrce je povinen podle § 6a odst. 3 téhož zákona uhradit navrhovateli náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva ve výši 100 Kč za uhrazený správní poplatek a 144 Kč za poštovné, a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

V odůvodnění **správní orgán I. stupně** poznamenal, že předmětem sporu jsou okolnosti uzavření poštovní smlouvy, resp. spor o odpovědnosti odpůrce za škodu, která navrhovateli vznikla v důsledku odpůrcem zaviněné ztráty poštovní zásilky a jeho doporučení při volbě služby s ohledem na obsah zásilky. Navrhovatel v průběhu řízení opakovaně tvrdil, že při uzavírání poštovní smlouvy informoval zaměstnance odpůrce o obsahu zásilky a výběr vhodné služby učinil po jeho doporučení. Odpůrce uvedl, že dle vyjádření zaměstnance přítomného poštovnímu podání předložil navrhovatel obálku a po dotazu zaměstnance, zda požaduje poslat zásilku jako doporučenou, navrhovatel sdělil, že má hodnotu 8 000 Kč. Zaměstnanec mu nabídl službu Balík Do ruky, s čímž navrhovatel souhlasil, o obsahu zásilky s ním nekomunikoval. V rámci nového projednání věci provedl **správní orgán I. stupně** na návrh navrhovatele dne 6. 9. 2017 důkaz svědeckou výpovědí pana [redacted]

podání dotčené poštovní zásilky. Svědek v rámci své výpovědi uvedl, že zaměstnanec

¹ Předseda Rady ČTÚ v rozhodnutí čj. ČTÚ-64 850/2016-603 ze dne 21. 3. 2017 vytkl správnímu orgánu I. stupně, že postupoval v rozporu s právními předpisy, neboť neprovedl navrhovaný důkaz výsledkem svědka, resp. nevyzval navrhovatele k doplnění jeho důkazních návrhů.

odpůrce po příchodu na poštu s navrhovatelem informovali, co je obsahem odesílané zásilky (tj. že se jedná o zlatý dukát v hodnotě 8 000 Kč). Zaměstnanec jim nabídl využití dvou rovnocenných služeb (Cenný balík nebo Balík Do ruky). Zaměstnanec odpůrce podle výpovědi svědka sdělil, že v nabídnutých službách není žádný rozdíl. Na základě provedeného důkazu měl správní orgán I. stupně ve smyslu § 141 odst. 4 správního řádu za prokázané, že zaměstnanec odpůrce byl o obsahu zásilky jednoznačně informován, přičemž jeho doporučení využít alternativně službu „Balík Do ruky“ bylo nesprávné. Svědecká výpověď (coby jediný důkaz ve věci) prokazuje okolnosti uzavření poštovní smlouvy, jak je uvádí navrhovatel. Odpůrce provedení jiného důkazu nenavrhl. O svědecké výpovědi byli účastníci řízení předem informováni. Odpůrce možnosti účastnit se provádění důkazu (resp. možnost klást svědkovi další otázky) nevyužil. Následně pouze uvedl, že výpověď syna navrhovatele nepovažuje s ohledem na příbuzenský vztah a na značný časový odstup od data podání reklamované zásilky za spolehlivou a věrohodnou. Neuvedl však žádnou skutečnost, která by věrohodnost svědecké výpovědi zpochybnila. Z vyjádření navrhovatele vyplývá, že se při výběru vhodné služby s ohledem na obsah zásilky plně spolehl na doporučení zaměstnance odpůrce, jehož mohl právem považovat za věc znalého a připraveného podat správné informace. Za účelem prokázání ceny zasílané věci doložil navrhovatel protokol o ukončení aukce a kopii e-mailové komunikace s adresátem zásilky o uskutečněném prodeji. Z těchto důkazů vyplývá, že navrhovateli vznikla škoda ve výši 7 501 Kč. Vzhledem k tomu, že navrhovatel byl ve věci převážně úspěšný (neúspěch měl v poměrně nepatrné části), byla mu ve smyslu § 6a odst. 3 zákona o poštovních službách přiznána plná náhrada účelně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 244 Kč (100 Kč za uhrazený správní poplatek a 144 Kč za poštovné).

Proti výše uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal odpůrce včasný rozklad. Úvodem poznamenal, že navrhovateli vrátil částku za uhrazenou cenu služby ve výši 117 Kč, neboť uznal, že se zásilka ztratila. O konkrétním rozsahu odpovědnosti rozhoduje odesílatel, a to tím, že si z nabídky různých poštovních služeb vybere takovou, která mu nejlépe vyhovuje. Navrhovatel měl možnost se s podmínkami služby Balík Do ruky seznámit. Je v nich jasně uvedeno, které předměty nemohou tvořit obsah poštovní zásilky (mimo jiné jsou to i mince). Pokud se navrhovatel namísto seznámení se s příslušnými poštovními podmínkami rozhodl spoléhat na radu zaměstnance, byla to jeho vlastní volba. Zaměstnanci odpůrce poskytují kvalifikované a správné informace, navrhovatel tedy mohl očekávat odbornou radu. V posuzovaném případě však pro nedostatek důkazů nelze prokázat, zda byla informace skutečně poskytnuta nesprávně. Ačkoliv mohlo dojít k pochybení ze strany příslušného pracovníka, je to právě odesílatel, kdo rozhoduje, jakou službu si vybere, a jeho volba pak ovlivní případné další řízení, které může být vedeno

s ohledem na ztrátu zásilky. Svým výběrem dává najevo, že je seznámen s podmínkami dané služby a je si vědom případných následků svého rozhodnutí. Svědeckou výpověď nepovažuje odpůrce za dostatečný důkaz. Správní orgán I. stupně své rozhodnutí opřel pouze o jediný důkaz, který byl navíc proveden až poté, co jej navrhl správní orgán II. stupně. Příbuzenský vztah mezi svědkem a navrhovatelem může být sám o sobě důvodem pro zavádějící výpověď. Je třeba rovněž vzít v úvahu dobu, která uplynula od předmětné události až do samotné výpovědi – jedná se téměř o dva roky. Je otázkou, zda i po takové době může být výpověď svědka považována za zcela spolehlivou, neboť běžnému člověku bude pravděpodobně činit obtíže vybavit si po dvou letech detaily krátkého rozhovoru na poště. Odpůrce namítá, že správní orgán II. stupně nad rámec své pravomoci dovedl, co navrhovatel minil označit jako důkaz. Navrhovatel se o přítomnosti svého syna v námitce nijak nezmínil a tuto skutečnost pouze dodatečně sdělil po výzvě správního orgánu I. stupně k odstranění nedostatků podání. Poučovací povinnost správního orgánu zcela jistě nezahrnuje upozornění navrhovatele na možný důkaz, tím spíše ne v rámci sporného řízení, ve kterém je správní orgán odkázán na důkazy navržené účastníky řízení. Závěrem odpůrce uvádí, že případné jednání zaměstnance spočívající v poskytnutí nesprávné rady ohledně typu poštovní služby mu coby exces tohoto zaměstnance nelze přičítat. Odpůrce své zaměstnance odborně školí a zaučuje tak, aby vždy poskytl zákazníkovi nejlepší možné produkty a informace. Jestliže by jednotlivec tyto pokyny nedodržel, nemůže odpůrce za takové jednání nést odpovědnost. S ohledem na uvedené navrhovateli nenáleží ani náhrada nákladů řízení.

Navrhovatel považuje napadené rozhodnutí za správné. Skutečnost, že svědek je příbuzný účastníka řízení, nesnižuje jeho věrohodnost, neboť byl správním orgánem I. stupně náležitě poučen.

Správní orgán I. stupně neshledal důvod pro postup dle ustanovení § 87 správního řádu (tzv. autoremedura) a ve smyslu § 88 odst. 1 správního řádu postoupil správní spis odvolacímu správnímu orgánu spolu se svým stanoviskem.

Podle § 36a odst. 5 zákona o poštovních službách o rozkladu proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně rozhoduje předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále též „*správní orgán II. stupně*“).

Dle § 152 odst. 5 správního řádu nevylučuje-li to povaha věci, platí pro řízení o rozkladu ustanovení o odvolání.

V důsledku podaného rozkladu bylo ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, posouzeno z hlediska souladu s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí byla podle ustanovení § 141 odst. 9 správního řádu přezkoumána jen v rozsahu námitek uvedených v rozkladu. K vadám řízení, o nichž

nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží.

Po přezkoumání předmětné věci správní orgán II. stupně konstatuje, že podaný rozklad je nedůvodný.

Podle ustanovení § 6a odst. 1 zákona o poštovních službách platí, že „pokud provozovatel nevyhoví nebo nevyřídí reklamaci vad poskytované poštovní služby, je odesílatel nebo adresát oprávněn podat u Úřadu návrh na zahájení řízení o námitce proti vyřízení reklamace bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne doručení vyřízení reklamace nebo marného uplynutí lhůty pro její vyřízení, jinak právo uplatnit námitku zanikne. Podání návrhu podléhá správnímu poplatku.“

Dle § 6a odst. 2 zákona o poštovních službách „neuzavřou-li účastníci řízení smír nebo Úřad tento smír neschválí, Úřad rozhodne o tom, zda byla reklamace vyřízena řádně či nikoli. Na návrh Úřad rozhodne v řízení podle odstavce 1 o právech a povinnostech účastníků řízení vyplývajících z poštovní smlouvy nebo tohoto zákona.“

Podle § 6a odst. 3 zákona o poštovních službách „Úřad přizná účastníku řízení, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku řízení, který ve věci úspěch neměl. Měl-li účastník řízení ve věci úspěch jen částečný, může Úřad náhradu nákladů poměrně rozdělit, popřípadě rozhodnout, že žádný z účastníků řízení nemá na náhradu nákladů právo. I když měl účastník řízení ve věci úspěch jen částečný, může mu Úřad přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze Úřadu. Úřad přizná náhradu nákladů řízení v plné výši účastníkovi také v případě, že byl pro chování dalšího účastníka řízení vzat zpět návrh, který byl účastníkem podán důvodně.“

Za účelem posouzení námitky proti vyřízení reklamace vad poskytované poštovní služby je namíste aplikovat jednak ustanovení zákona o poštovních službách, jednak obecné smluvní podmínky, tj. Poštovní podmínky České pošty, s. p. – Základní poštovní služby (dále jen „ZPP“), jakož i smluvní podmínky vztahující se k danému typu poskytnuté služby, tj. Poštovní a obchodní podmínky České pošty, s. p. služby Balík Do ruky (dále jen „BDR“). Ve smluvních podmínkách je Česká pošta označována jako „podnik“.

Z předložených důkazů vyplývá, že dne 30. 12. 2015 došlo mezi navrhovatelem v pozici odesílatele a odpůrcem k uzavření smlouvy, jejímž předmětem byla přeprava poštovní zásilky č. DR0138656482X (typ zásilky – „Balík Do ruky“). Zásilka nebyla adresátovi doručena. Odpůrce v rámci vyřízení reklamace její ztrátu uznal, nevyhověl ovšem nároku na náhradu škody, a to z důvodu, že byl zaslán nedovolený obsah.

Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona o poštovních službách „za škodu vzniklou při poskytování poštovních služeb odpovídá provozovatel v rozsahu stanoveném tímto zákonem a poštovní smlouvou“, přičemž dle § 12 odst. 2 cit. zákona „provozovatel odpovídá jen za škodu, která vznikla v době od poštovního podání do dodání či vrácení.“ Dle § 13 odst. 2 zákona o poštovních službách „při ztrátě poštovní zásilky hradí provozovatel škodu ve výši ceny, kterou měla poštovní zásilka v době a místě jejího poštovního podání. Byla-li však sjednána náhrada škody v paušální výši, provozovatel hradí škodu ve výši sjednané paušální částky.“

Odpovědnost odpůrce za škodu ve smyslu výše citovaného ustanovení je svou povahou odpovědností objektivní, s možností liberace. Liberace přichází v úvahu u škody způsobené, resp. vzniklé:

- odesílatelem nebo příjemcem (§ 12 odst. 3 zákona o poštovních službách),
- neodvratitelnou událostí, pokud nebylo sjednáno jinak (§ 12 odst. 4 cit. zákona),
- zabavením nebo zadržením poštovní zásilky nebo poukázané peněžní částky nebo jiným opatřením, pokud byly provedeny podle zákona o poštovních službách nebo podle zvláštního právního předpisu (§ 12 odst. 5 cit. zákona),
- zvláštní povahou nebo vadností obsahu poštovní zásilky (§ 12 odst. 6 cit. zákona).

Odpovědnost za škodu vzniklou při poskytování poštovních služeb není pouze předmětem zákonné, nýbrž i smluvní úpravy, ke které odpůrce přikročil prostřednictvím poštovních podmínek.

Dle bodu 59. BDR „rozsah odpovědnosti podniku za škodu vzniklou při poskytování poštovních služeb je stanoven v čl. 47 Základních poštovních podmínek.“

Podle článku 47 bodu 1. ZPP „podnik odpovídá za škodu vzniklou při poskytování poštovních služeb v rozsahu stanoveném zákonem o poštovních službách a poštovními podmínkami. Podnik odpovídá za škodu, která vznikla v době od podání do dodání poštovní zásilky nebo jejího vrácení. Za jiné škody podnik neodpovídá, není-li v poštovních podmínkách výslovně stanoveno jinak.“

Pro daný případ je podstatné znění článku 47 bodu 2. ZPP, dle něhož „podnik je zproštěn odpovědností za věc, která obsahem poštovní zásilky nesmí být.“

Dle článku 4 BDR „obsahem zásilky nesmějí být:

- a) výbušniny, radioaktivní látky, omamné a psychotropní látky, jedovaté a žíravé látky, nakažlivé biologické látky, tuhý oxid uhličitý,
- b) tlakové nádoby, stlačené nebo zkapalněné plyny a plyny v roztocích,

c) biologická agens a toxiny, oxidující, hořlavé a ostatní látky a směsi, které jsou klasifikovány jako nebezpečné podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006, a vyhlášky č. 474/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona,

d) zboží podléhající řízenému teplotnímu režimu,

e) bankovky, mince, cestovní šeky, šeky na doručitele, kreditní karty, poukázky na odběr zboží nebo služeb, ceniny všeho druhu, směnky, drahé kovy (zlato, platina) a drahé kameny včetně výrobků a šperků z nich, umělecké předměty a sbírky apod.,

f) živí obratlovci.“

Na základě doložené spisové dokumentace lze shrnout, že v rámci řízení byly tvrzeny následující relevantní skutečnosti. Navrhovatel uvedl, že při odesílání předmětné zásilky se spolehl na radu zaměstnance odpůrce, jemuž sdělil, co je obsahem zásilky (zlatý dukát Király z roku 1845). Rozhovor se zaměstnancem si nenahrával, poštovnímu podání byl ovšem přítomen jeho syn. Odpůrce k této skutečnosti sdělil následující: „(...) dle vyjádření přijímající pracovnice podací pošty předložil podavatel u přepážky obálku a po jejím dotazu, zda požaduje poslat zásilku jako doporučenou, sdělil, že má hodnotu 8 000 Kč. Nabídla mu tedy službu Balík Do ruky, s čímž souhlasil; o obsahu zásilky s podavatelem nekomunikovala.“ Syn navrhovatele v pozici svědka vypověděl (jak je zachyceno v protokolu, citováno i s chybami) následující: „Dne 30. 12. 2015 jsem přišel s otcem na poštu s tím, že chceme poslat balík/dopis a zeptali jsme se zaměstnankyně pošty na možné způsoby odeslání. Ta sdělila, že je možnost zaslání jako cenný balík nebo Balík Do ruky. Uvedli jsme, že chceme pojišťit balík na částku 8 000 Kč, přičemž se zaměstnankyně ptala, co je obsahem balíku, vzhledem k výši pojišťovací částky. Bylo jí odpovězeno, že odesíláme zlatý dukát, který z těch dvou způsobů by byl vhodný. Dále uvádím, že jsme si vybrali Balík Do ruky, protože to vyznívá, že adresát dostane balík až ke dveřím, přímo do ruky. Zaměstnankyně řekla, že v těch dvou způsobech odeslání není žádný rozdíl a záleží na nás, který zvolíme. Poté pracovnice se vším souhlasila, po dotazu, zda je vše v pořádku, souhlasila. Dále vše probíhalo jako při obyčejném odeslání balíku, poté jsme odešli z pošty.“

Řešení posuzovaného případu spočívá předně v zodpovězení otázky, zda případná nesprávná rada zaměstnance odpůrce může vyloučit aplikaci článku 47 bodu 2. ZPP, jímž se odpůrce liberuje ze své objektivní odpovědnosti. A to za situace, kdy tato rada byla podána na dotaz odesílatele ohledně druhu poštovní služby vhodné k zaslání

konkrétní věci, ovlivnila jeho rozhodnutí, a zapříčinila nemožnost nárokovat si náhradu škody způsobené ztrátou zásilky ve smyslu příslušných poštovních podmínek.

Je nepochybné, že druh poštovní služby určuje osoba, která o uzavření poštovní smlouvy žádá (tj. odesílatel), a to prakticky zejména s přihlédnutím k obsahu zásilky. Za účelem zvolení odpovídající služby by měl odesílatel učinit informované rozhodnutí, tj. měl by si předem zjistit, která z nabízených služeb nejlépe vyhovuje jeho potřebám a jakými podmínkami se její poskytnutí řídí. K tomu, aby tyto informace získal, je potřebné, aby si kupř. prostudoval příslušné poštovní podmínky. Nelze ovšem rozumně vyloučit, že odesílatel (např. z důvodů časových) zvolí druhou cestu, tj. že se přímo dotáže příslušného pracovníka odpůrce a spolehne se na jeho radu. **Správní orgán II. stupně tak má za to, že nesprávně poskytnutá rada zaměstnance odpůrce zakládá jeho odpovědnost za způsobenou škodu.**

Správní orgán II. stupně nesouhlasí s názorem odpůrce, že v případě poskytnutí nesprávné rady (za okolností obdobných posuzovanému případu) by se jednalo o exces zaměstnance, za který by odpůrce neodpovídal. Jak se uvádí např. v usnesení Nejvyššího soud sp. zn. 5 Tdo 44/2016 ze dne 11. 5. 2016, „o exces jde typicky v případech, kdy škůdce sledoval výlučně uspokojování svých osobních zájmů či potřeb, popř. zájmů třetích osob. Tak by tomu nepochybně bylo, pokud by soudy nižších stupňů v tomto případě dovodily naplnění znaků obohacovacího majetkového trestného činu, a sice zpronevěry, k tomuto závěru ovšem soudy nižších stupňů nedospěly.“² Z okolností posuzovaného případu je zřejmé, že zaměstnanec odpůrce jednal při výkonu své pracovní činnosti (účastnil se poštovního podání) a nebylo tvrzeno ani prokázáno, že by navrhovatelé úmyslně poskytli nesprávnou radu (resp. že by tak činil s úmysly, které nesouvisejí s pouhým výkonem práce). Smýšlení odpůrce by mohlo vést k závěru, že i samotná ztráta zásilky, na jejíž přepravě se podílí řada (k tomu proškolených) zaměstnanců odpůrce, by v případě jejich selhání představovala exces.

² Dále z odůvodnění předmětného usnesení: „Jak uvádí uznávaná literatura (tak např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kolektiv. *Občanský zákoník I.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, str. 1209 a násl.) o exces jde, byla-li škoda způsobena při takové činnosti, která sledovala výlučně uspokojování osobních zájmů či potřeb, popř. zájmů třetích osob; i když v takovém případě půjde často o trestnou činnost, neplatí automaticky, že každá činnost, která je zároveň trestným činem či přestupkem, musí být excesem; vybočení z rámce působnosti právnické (fyzické) osoby není totiž dáno již tím, že činnost zaměstnance, při níž došlo ke škodě, byla protiprávním jednáním nebo že zaměstnanec jednal ve stavu opilosti (shodně i stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 18. 11. 1970, sp. zn. Cpj 87/70, uveřejněné pod č. 55/1971 Sb. rozh. civ.). Je pak na posouzení každého jednotlivého případu, nakolik odpovídá za škodu zaměstnavatel, resp. nakolik šlo o exces zaměstnance, který pak sám bude odpovídat za škodu. Odkázat lze i na bohatou recentní judikaturu k této otázce, ať již ve věcech civilních či trestních. Pro posouzení, zda škoda byla způsobena v rámci činnosti právnické osoby, se zvažuje především místní (prostorový), časový, věcný (vnitřní, účelový) vztah k činnosti právnické osoby, přičemž typicky spadá do rámce činnosti výkon zaměstnání a plnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru, nesledoval-li ovšem zaměstnanec ryze své osobní či jiné zájmy (tak za všechna rozhodnutí např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 5. 2012, sp. zn. 21 Cdo 418/2011, popř. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2005, sp. zn. 25 Cdo 2777/2004).“

Vyvstává tak otázka, zda bylo v řízení prokázáno, že zaměstnanec odpůrce poskytl navrhovateli nesprávnou radu při výběru odpovídající poštovní služby.

Na podporu svých tvrzení nabídl navrhovatel svědeckou výpověď svého syna. Ten popisuje průběh poštovního podání, zejména uvádí, že zaměstnanec odpůrce byl požádán o radu ohledně možných způsobů odeslání zásilky. S ohledem na výši udané ceny se zaměstnanec dotázal navrhovatele na obsah zásilky. Následně měl navrhovateli sdělit, že není rozdíl v tom, zda bude zvolena služba Cenný balík anebo Balík Do ruky.

S ohledem na příbuzenský vztah svědka k navrhovateli napadá odpůrce důvěryhodnost svědecké výpovědi, a rovněž poukazuje na skutečnost, že výslech svědka byl proveden se značným časovým odstupem. Správní orgán II. stupně již ve svém předchozím rušícím rozhodnutí konstatoval, že nelze rezignovat na provedení svědecké výpovědi osoby pouze z důvodu, že tato je v příbuzenském vztahu k účastníkovi řízení. Ustanovení § 55 odst. 1 správního řádu klade na svědka nároky – svědek musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Od svědka se tedy důvodně očekává pravdivá výpověď. Hodnověrnost svědecké výpovědi nesnižuje příbuzenský vztah sám o sobě, ale jedine osoba svědka. Pokud se odpůrce domnívá, že syn navrhovatele bude vypovídat nepravdivě, protože straní navrhovateli, stejnou (hypotetickou) úvahu by bylo možné učinit ve vztahu k svědecké výpovědi zaměstnance odpůrce. Časový odstup výslechu od skutečnosti, o které svědek vypovídá, může mít zajisté vliv na schopnost rozpamatovat se na rozhodující okolnosti, to ovšem závisí od toho, do jakých podrobností výpověď zabíhá.³ Správní orgán II. stupně konstatuje, že svědek byl ve smyslu § 55 odst. 5 správního řádu poučen o své povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet, i o právních následcích nepravdivé (neúplné) výpovědi. Závěrem je třeba odmítnout představu odpůrce, že provedení svědecké výpovědi bylo iniciováno Úřadem. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že o tomto důkaze se zmiňuje sám navrhovatel již v úvodu správního řízení (viz podání ze dne 22. 2. 2016).

Postoj odpůrce ve věci spočívá v odmítnutí tvrzení navrhovatele o nesprávně poskytnuté radě. Odpůrce tlumočí sdělení příslušného zaměstnance k průběhu podání předmětné zásilky, z něhož vyplývá, že zaměstnanec neměl o obsahu zásilky vědomost.

V předmětném řízení tak stojí na jedné straně svědecká výpověď syna navrhovatele o skutečnostech, které provázely poštovní podání u dotčené zásilky, na straně druhé stojí odpůrcem tlumočené sdělení zaměstnance, že při kontaktu s navrhovatelem nebyl srozuměn s tím, co je obsahem zásilky. Odpůrce nenavrhl, aby byl jako svědek vyslyšen příslušný zaměstnanec, ani nevyužil možnosti účastnit se výpovědi syna navrhovatele a klást mu

³ V posuzovaném případě svědek pouze stručně vylíčil rozhodné skutečnosti, tj. potvrdil svou přítomnost u poštovního podání a sdělil, že zaměstnanec odpůrce byl dotázán na to, která z odpůrcem nabízených služeb přichází s ohledem na obsah zásilky v úvahu, na co zaměstnanec odpůrce sdělil, že mezi službami Cenný balík a Balík Do ruky není rozdíl.

doplňující dotazy. Správní orgán II. stupně poznamenává, že pokud by byl navrhovatel rozhodnut, kterou ze služeb užije, neměl by zaměstnanec odpůrce důvod „nabízet“ mu službu Balík Do ruky. Zaměstnanec odpůrce přitom mohl pochybit již tím, že navrhovateli nabídl pouze jeden konkrétní typ služby, aniž by znal okolnosti (tj. co je obsahem zásilky), čímž v něm mohl vzbudit dojem, že právě daná služba je nejvýhodnější.

S ohledem na skutečnost, že odpůrce nevyvinul žádnou aktivitu, aby relevantním způsobem zpochybnil svědeckou výpověď syna navrhovatele (např. návrhem na provedení výpovědi svého zaměstnance, svou účastí u prováděné výpovědi), má správní orgán II. stupně ve smyslu § 141 správního řádu za zjištěné, že zaměstnanec odpůrce pochybil, když navrhovateli před učiněním poštovního podání na jeho dotaz neposkytl správné (resp. ucelené⁴) informace, čímž mu znemožnil domáhat se vzniklé škody.

Správní orgán II. stupně vzhledem k výše uvedenému konstatuje, že výrok I. napadeného rozhodnutí je v souladu se zákonem a je správný, neboť odpůrce za škodu vzniklou ztrátou zásilky odpovídá (tzn. nevyřídil reklamaci řádně).

Pokud se jedná o **stanovení výše náhrady škody**, správní orgán II. stupně konstatuje, že prvostupňový orgán vycházel ze znění § 13 odst. 2 zákona o poštovních službách, když na základě komunikace mezi navrhovatelem a adresátem zásilky a s ohledem na potvrzení o ukončení aukce měl za doložené, že sjednaná cena za zlatý dukát činila 7 501 Kč.

Správní orgán II. stupně ovšem musel postupem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu přikročit ke **změně výroku II. napadeného rozhodnutí**, a to k jeho rozdělení na dvě části, neboť i když to správní orgán I. stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí naznačil, nerozhodl o věci v celém rozsahu. Navrhovatel si v rámci náhrady škody nárokoval 8 000 Kč, ale přiznána mu byla částka ve výši 7 501 Kč. V části nároku na úhradu zbylých 499 Kč neuspěl. Podle § 13 odst. 4 zákona o poštovních službách platí, že „pokud odesílatel v souladu s poštovní smlouvou uvedl na poštovní zásilce částku, kterou ji oceňuje, škoda se hradí nejvýše do této částky. V ostatních případech se škoda hradí nejvýše do částky sjednané v poštovní smlouvě; nebyla-li taková částka sjednána, výše náhrady není omezena.“ I z uvedeného vyplývá, že udaná cena toliko stanovuje horní hranici náhrady škody pro reklamační nebo navazující správní řízení, neznačí závazek odpůrce v případě vzniku škody uhradit částku ve výši udané ceny (tím spíše nesvědčí o pojištění zásilky na sumu odpovídající udané ceně).

Provedená změna nemá vliv na výrok III. napadeného rozhodnutí, jímž byla odpůrci v souladu se zněním § 6a odst. 3 zákona o poštovních službách uložena povinnost uhradit navrhovateli účelně vynaložené náklady řízení (za správní poplatek a zaslání podání

⁴ Tady správní orgán II. stupně odkazuje na vyjádření odpůrce, že jeho zaměstnanec nabídl navrhovateli konkrétní druh služby.

ve věci), neboť (jak ostatně konstatoval správní orgán I. stupně) neúspěch navrhovatele ve věci je pouze v nepatrné části (6 %).

Správnímu orgánu II. stupně není známa a ani ze spisového materiálu nevyplývá skutečnost, že by navrhovateli, který byl v řízení o rozkladu úspěšný, vznikly v jeho rámci účelně vynaložené náklady. Z tohoto důvodu se náhrada nákladů rozkladového řízení ani jedné ze stran nepřiznává.

Vzhledem k výše uváděným skutečnostem rozhodl správní orgán II. stupně na základě svého oprávnění podle § 36a odst. 5 zákona o poštovních službách tak, jak je uvedeno ve výrokové části.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu nelze odvolat.

Ing. Mgr. Jaromír Novák
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu

VYPRAVENO DNE 29-08-2019